

INFORMATOR

dla Rodziców / Opiekunów

Rozpoznawanie predyspozycji zawodowych i zainteresowań -
życiowym drogowskazem dla młodzieży.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

INFORMATOR

dla Rodziców / Opiekunów

**Rozpoznawanie predyspozycji zawodowych
i zainteresowań - życiowym drogowskazem dla młodzieży.**

Informator powstał w wyniku realizacji projektu:

***Rozpoznawanie predyspozycji zawodowych
i zainteresowań - życiowym drogowskazem dla młodzieży.***

Opracowanie:

Małgorzata Malec-Rawiński

Realizator projektu:

Powiatowe Centrum Edukacyjne w Lubaniu

Al. Kombatantów 2

59-800 Lubań

www.pceluban.pl

ISBN 978-83-63179-23-6

Opracowanie graficzne, skład i druk:

Agencja Reklamowa TOP

ul. Toruńska 148, 87-800 Włocławek

tel. 54 423 20 40, fax: 54 423 20 80

www.agencjatorp.pl

Egzemplarz bezpłatny

Drogi Rodzicu i Opiekunie Gimnazjalisty!

Dziecko to dla każdego rodzica największy skarb. Kocha się je bezgranicznie i wychowuje bez względu na wiek. Jako rodzice jesteśmy zaangażowani w edukację od samego urodzenia.

Pierwsze decyzje edukacyjne pojawiają się już w okresie oddania dziecka do żłobka czy przedszkola. Jednym z ważnych momentów edukacyjnych, zarówno w życiu dziecka jak i rodzica, jest wybór szkoły i jego pierwsze w niej kroki. Jako rodzice pierwszoklasisty chcemy zapewnić mu jak najlepszy start, czyli najlepszą szkołę, nauczycielkę, podręczniki, najlepsze przybory szkolne itd.

Szkoła podstawowa mija szybko i przychodzi kolejna ważna edukacyjna decyzja, w którą zaangażowani są zarówno rodzice jak i dzieci, czyli wybór gimnazjum. Trzeci etap edukacyjny to pewnego rodzaju tranzyt, to czas stawania się nastolatkiem, to zazwyczaj okres buntu oraz intensywnych zmian fizycznych i psychicznych dziecka. W tym też czasie pojawia się pytanie: Co dalej? Kim będzie moje dziecko? Jaką dalszą drogę edukacyjną ma wybrać? Jaki zawód będzie dla niego najlepszy? Te i inne pytania o przyszłość dziecka, wypełniają nasze myśli, gdy próbujemy znaleźć najlepsze rozwiązanie. Wychodząc naprzeciw potrzebom Państwa jako rodziców i opiekunów gimnazjalistów, w ramach projektu „Rozpoznawanie predyspozycji zawodowych i zainteresowań - życiowym drogowskazem dla młodzieży”, opracowaliśmy metody diagnozy predyspozycji zawodowych i zainteresowań dla ucznia każdej klasy gimnazjum. Dzięki tym narzędziom predyspozycje zawodowe Waszych dzieci zostaną rozpoznane, a tym samym staną się pomocne w wyznaczaniu ścieżki kariery.

Dziecko to wartość, w którą chcemy inwestować jako rodzice i opiekunowie. Dbamy o jego prawidłowy rozwój i pragniemy dać mu wszystko co najbardziej wartościowe oraz zapewnić jak najlepszy start w dorosłym życiu. Bez wątpienia to gimnazjalista, jako niezależny kreator swojej ścieżki życia, podejmuje decyzje

o wyborze zawodu. Niemniej jednak bardzo ważna jest rola rodziców i opiekunów w poszukiwaniu i odkrywaniu wspólnie z nim najlepszej drogi życiowej oraz ścieżki kariery. Korzystając z opracowanej metody rozpoznawania predyspozycji zawodowych i zainteresowań z całą pewnością pomogą Państwo swojemu dziecku w ukierunkowaniu jego potencjału na odpowiednią dla niego ścieżkę kariery.

Niniejszy informator ma na celu przybliżyć współczesny rynek pracy oraz pomóc rodzicom/opiekunom gimnazjalisty zrozumieć znaczenie rozpoznania predyspozycji i zainteresowań już na etapie gimnazjum, a także dostarczyć odpowiedzi na kilka nurtujących pytań odnośnie wyboru przyszłego zawodu dla ucznia trzeciego etapu edukacyjnego. Układ informatora oscyluje wokół kilku pytań. Odpowiedzi nie mają na celu dostarczenia gotowej recepty na sukces zawodowy gimnazjalisty, lecz raczej pobudzenie do refleksji i zmotywowanie rodziców do podjęcia rozmowy z dzieckiem na temat jego kariery zawodowej. Wspomogą ich także w towarzyszeniu dziecku przy rozpoznawaniu predyspozycji i zainteresowań. Ważne jest bowiem wsparcie i skoncentrowanie rodzica nad przyszłością zawodową gimnazjalisty oraz kierowanie się maksymą Bo Bennetta, wedle której: *Sukces to nie to, co masz, ale to, kim jesteś.*

Dlaczego tak ważny jest dobry wybór przyszłego zawodu już w gimnazjum?

Ze świata tego, każdy ma tyle, ile sam sobie weźmie.

(Boccaccio)

Żyjemy w świecie ponowoczesnym, w świecie ryzyka, jak twierdzą wybitni naukowcy (min. Back, Giddens), w świecie szybkich zmian i przeobrażeń społecznych.

Jesteśmy świadkami zaniku wyróżnialnych i przewidywalnych ścieżek kariery. Wartością jest umiejętność zmiany, uczenia się przez doświadczenie oraz transformacja perspektyw znaczeniowych (Mezirow).

Ustalone oraz rozpoznane ścieżki i scenariusze kariery zanikają, a w ich miejsce pojawia się indywidualizacja biegu życia jednostki. XXI wiek to czas erozji tradycyjnych sposobów życia. Żadna instytucja nie może zagwarantować stabilnej i pewnej przyszłości. Oczekuje się odpowiedzialności za kształtowanie swojego życia, planowanie kariery zawodowej oraz samodzielności wyborów. W społeczeństwie ponowoczesnym wymaga się od jednostki refleksyjności, samosterowności, samokształcenia i samorozwoju, gdyż instytucje nie dostarczają już „sprawdzonej” struktury życia tak jak było to w społeczeństwie tradycyjnym. Bieg życia staje się „biografią z wyboru” (Heinz), to jednostka sama wybiera z alternatyw najlepsze dla siebie możliwości, koordynuje i ocenia swoje wybory, sama naprawia błędy czy świętuje sukcesy. Każdy sam dzisiaj konstruuje i rekonstruuje swój bieg życia, korzystając z pojawiających się możliwości i przezwyciężając ograniczenia związane ze swoją tożsamością oraz uwarunkowaniami społeczno-kulturowymi.

Wieloznaczność, niepewność i niestabilność obecna w świecie ponowoczesnym wymaga refleksyjności i zmian, ciągłej rekonstrukcji swoich biografii. W takim społeczeństwie trudno jest planować przyszłość zawodową, a jednak od ludzi ciągle wymaga się zarządzania własną karierą. Dlatego tak ważne jest, żeby od możliwie najwcześniejszych lat życia kształtować poczucie odpowiedzialności i wskazywać konsekwencje swoich wyborów oraz próbować nakreślać przebieg kariery zawodowej.

Gimnazjum jest okresem, w którym pojawia się pytanie kim będę, co będę robił - okresem, w którym zaczyna kształtować się tożsamość. Zaproponowana przez Autorów projektu pomoc w rozpoznaniu potencjału, możliwości, zasobu kapitału społecznego i kulturowego gimnazjalisty jest nie tylko możliwa, ale również konieczna. Im szybciej młody człowiek pozna swój profil kariery i właściwy dla siebie kierunek rozwoju zawodowego, tym łatwiej, szybciej i z sukcesem odnajdzie się na współczesnym rynku pracy. *Bowiem wiatr sprzyja temu żeglarzowi, który wie, do którego portu płynie.*

Co oznacza dzisiaj kariera - jedna czy wiele ścieżek zawodowych?

Nie ma rzeczy, której nie można by zdobyć wytrwałą pracą i pilnym staraniem.

(Seneka)

Zmianę sposobu myślenia o sukcesie zawodowym bardzo dobrze oddaje koncepcja „alchemii kariery”, której twórcy zachęcają do oderwania się od tradycyjnego, hierarchicznego, linearnego podejścia do kariery, a skupieniu się na osobistym rozwoju i poszukiwaniu tak zwanego spełnienia ży-

ciowego. Jak słusznie zauważają autorzy, „dziś trzeba mówić o zarządzaniu karierą, spełnieniu zawodowym, o kierowaniu swoim sukcesem, realizacją swoich misji” (Santorski, Turniak, 2005).

Współczesny rynek pracy wymusza na nas, abyśmy myśleli o karierze w sposób twórczy oraz zindywidualizowany. Ogromnego znaczenia nabiera świadomość swoich kompetencji i konkurencyjności na rynku pracy. Czekanie zatem, aż naszą karierą zajmą się inni jest sposobem myślenia zupełnie nieprzystającym do współczesnych czasów. To my sami musimy zaprojektować własną ścieżkę rozwoju, biorąc niestety pod uwagę większy niż kiedykolwiek chaos informacyjny, który nas otacza. Warto więc zacząć tworzyć ten projekt jak najwcześniej - dobrym momentem startu jest gimnazjum.

Nastąpiła radykalna zmiana sytuacji realizatora kariery, który przestaje już „przylegać” do jednej instytucji, przedsiębiorstwa, ale kształtuje swoją biografię zawodową w znacznie szerszej przestrzeni. W czasach, gdy najpopularniejszymi słowami na rynku pracy są: mobilność, elastyczność, przekwalifikowanie się, nie można mówić o tradycyjnym „przypisywaniu” na stałe osoby do jednej ścieżki kariery. Dlatego niezmiernie ważne jest, aby posiadać w swoim „portfolio” szeroki wachlarz kompetencji. Kluczem do sukcesu są umiejętności, rozległe kwalifikacje i świadome oraz dojrzałe budowanie swojej drogi zawodowej.

Kogo potrzebuje współczesny rynek pracy?

Skoro i tak będziesz myśleć, myśl odważnie.
(Trump)

Dynamiczny, zmienny, otwarty, elastyczny, międzynarodowy – oto kilka trafnych określeń współczesnego rynku pracy. Jest to więc rynek ciągłych zmian, rekwalifikacji (jednostki, struktury organizacji czy też profilu organizacji), czujności na nowe i konkurencję oraz otwartości na nowoczesne technologie. Taki rynek wymaga od jednostki umiejętności readaptacji i rekwalifikacji, ciągłego rozwoju i uczenia się przez całe życie, konstruowania i rekonstruowania swojej biografii zawodowej.

Na rynku pracy cenione są umiejętności negocjacji i rozwiązywania konfliktów, organizowania czasu pracy sobie i innym, samodzielność w podejmowaniu decyzji, mobilność oraz odpowiedzialność. Według raportu z ogólnopolskiego badania przeprowadzonego przez firmę Accenture oraz Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami (2008) najbardziej pożądaną kompetencją na rynku pracy jest znajomość języków obcych (podstawą jest język angielski, ale atutem jest znajomość np. języka chińskiego, japońskiego, czeskiego czy rosyjskiego).

Szczególną uwagę pracodawcy zwracają ponadto na zdolności komunikacyjne oraz umiejętność pracy w zespole. Co ciekawe, wiedza kierunkowa znalazła się dopiero na czwartym miejscu. O sukcesie kandydata aplikującego na określone stanowisko w dużym stopniu decyduje również motywacja do dalszego rozwoju, aktywność pozaszkolna, staże i praktyki międzynarodowe oraz doświadczenie w danej branży czy jej znajomość.

Jak pokazują badania S. O'Mahony i B.A. Bechky (Bohdziewicz) najważniejszymi warunkami umożliwiającymi jednostce budowanie kariery zawodowej na zewnętrznym rynku pracy są: posiadanie indywidualnej zdolności do bycia zatrudnionym, tworzonej na bazie kompetencji zawodowych jednostki, zwłaszcza o charakterze przenośnym, umiejętności włączenia się w struktury zawodowe i społeczne sieci kontaktów oraz umiejętności autopromocyjne na zewnętrznym rynku pracy, posiadanie spójnej tożsamości profesjonalnej, wynikającej z wcześniejszych praktycznych doświadczeń zawodowych.

Jaki zawód wybrać ?

Jeśli nie zbudujesz swojego marzenia, ktoś inny Cię zatrudni, abyś pomógł mu zbudować jego.

(Gaskins)

Idealnie jest kiedy wybór zawodu zgodny jest z naszymi zainteresowaniami. Dlatego ważne jest eksperymentowanie, doświadczanie, bo tylko dzięki temu można odnaleźć to, co lubimy, potrafimy i co sprawia satysfakcję. Ważne jest, aby już na etapie gimnazjum zwrócić uwagę na jakie czynności dziecko poświęca najwięcej czasu, z których przedmiotów ma najlepsze stopnie, którą dziedzinę wiedzy zgłębia najchętniej. Wybór zawodu powinien być zgodny

także z charakterem i temperamentem gimnazjalisty. Warto więc by zastanowił się jaki jest, czy lubi ludzi, działanie, wykonywanie wielu czynności jednocześnie czy jednej w danej chwili, jak szybko nawiązuje kontakty, jaką ma odporność na stres, czy wykonuje pracę skrupulatnie, dokładnie. Być może lubi pracować z dokumentami, wykonywać pomiary. Powinien zastanowić się czy woli wydawać polecenia, czy też być ich wykonawcą. Niech odpowie sobie na pytanie o ulubiony przedmiot szkolny – może jest to matematyka, a może język polski, historia, etc.?

Niezwykle istotne jest także rozpoznanie i uwzględnienie tego, co jest ważne w życiu danego gimnazjalisty. Ideałem jest oczywiście równowaga pomiędzy pracą a życiem osobistym. Jednakże nie wszyscy potrafią ją osiągnąć. Dlatego kiedy dla Twojego dziecka ważna jest rodzina istotne jest, aby nie wybierało zawodów, które wymagają częstych wyjazdów, nienormowanego czasu pracy. Natomiast jeżeli jest ukierunkowane na osiągnięcie wysokich dochodów to raczej powinno zapomnieć o pracy w systemie od 7 do 15-tej.

Nie bez znaczenia jest także towarzystwo, w jakim przebywa dziecko. Czy jego koledzy i koleżanki mają wysokie aspiracje, czy raczej żyją z dnia na dzień. To gdzie mieszka również może wpływać na decyzje zawodowe gimnazjalisty. Osoby z małych miejscowości często patrzą na przyszłość zawodową przez pryzmat zawodów na lokalnym rynku pracy lub marzą o „wyrwaniu się” z lokalności i pracy w dużym mieście lub poza granicami Polski.

Przy wyborze zawodu niezbędne jest także uwzględnienie stanu zdrowia gimnazjalisty. Niektóre zawody wymagają idealnej kondycji fizyczno-psychicznej (np. pilot samolotów), inne dobrej sprawności manualnej (zawody artystyczne), a jeszcze inne silnej psychiki i odporności na stres (np. menadżer w korporacji). Dlatego też aspektu zdrowotnego nie wolno pomijać!

W odpowiedzi na pytanie, jaki zawód będzie najlepszy dla Państwa dziecka, pomocne będą metody diagnozowania predyspozycji zawodowych i zainteresowań, zaproponowane przez Autorów narzędzi badawczych, w formie testu dla każdego poziomu gimnazjum.

Dodatkowo przy wyborze zawodu obok analizy osobowości, należy pamiętać o czynnikach zewnętrznych. Ważne jest obserwowanie otoczenia, czyli śledzenie prognoz zapotrzebowania na poszczególne zawody w najbliższych latach. Dla przykładu, szybki rozwój informatyki i techniki oraz zapotrzebowanie na zawody z tej dziedziny będzie wzrastać. Zatem jeśli gimnazjalista ma ku temu zdolności i zainteresowania, to na brak pracy nie powinien w przyszłości narzekać. Niski przyrost naturalny i starzenie się społeczeństwa generuje natomiast zapotrzebowanie na usługi medyczne i okołomedyczne - to kolejny obszar, w którym popyt na pracę będzie wzrastał. Z drugiej strony dążenie ludzi do zachowania młodości, zmiana świadomości przyczyniają się do zapotrzebowania na zawody i umiejętności na przykład z dziedziny *wellness* i medycyny estetycznej. Są to oczywiście pewne prognozy, które mogą ulec zmianie w szybko i dynamicznie rozwijającym się świecie. Niemniej jednak warto się z nimi zapoznać jeszcze przed podjęciem decyzji o wyborze zawodu.

Jakie są powszechne mity i prawdy na temat dobrego zawodu?

Wybierz pracę, którą kochasz, i nie przepracujesz ani jednego dnia więcej w Twoim życiu.

(Konfucjusz)

W naszej codzienności zakorzenionych jest wiele mitów i prawd na temat dobrego zawodu. Poniżej przytoczono i opatrzone krótkim komentarzem kilka z nich.

Wybór kariery jest prosty. Tak, pod warunkiem że mamy dobrze rozpoznane predyspozycje i zainteresowania. W przeciwnym przypadku, nie jest to prawda. Planowanie kariery zawodowej to skomplikowany i wieloetapowy proces, który wymaga czasu i zaangażowania w odkrywanie własnego potencjału, poznawania swoich zainteresowań i predyspozycji, a także zdobywania wiedzy na temat zawodu, który chce się wykonywać.

Doradca zawodowy pomoże wybrać zawód. Doradca zawodowy lub jakikolwiek inny specjalista do spraw rozwoju kariery z całą pewnością może pomóc w rozpoznaniu predyspozycji zawodowych, potencjału, talentu czy zainteresowań, ale nie wybierze za nikogo zawodu. Dlatego ważne jest otwarcie na propozycje, sugestie, porady innych, ale jeszcze istotniejsze jest słuchanie swoich wewnętrznych potrzeb i realizacja własnych marzeń zawodowych.

Powinno wybrać się zawód, który jest polecany przez ekspertów. Prawie każdego roku publikowane są liczne artykuły i książki, w których eksperci przewidują, jakie zawody będą najbardziej pożądane przez pracodawców. Warto przyrzeć się takiej liście, aby sprawdzić, czy jest na niej zawód, który chce się wykonywać. Nie traktujmy tego jednak jako jedyne wyznacznika przy planowaniu kariery. Prawdopodobnie wiele z tych list opartych jest o sprawdzone dane, należy pamiętać wszakże, że rzeczywistość szybko potrafi się zmieniać i to, co było pożądane w danym roku, w następnych latach może już takim nie być. Nie warto więc wybierać zawodu tylko dlatego, że jest w danym okresie perspektywiczny. Ważne jest zdanie eksperta, ale równie ważne są nasze predyspozycje, bądź też ich brak, do wykonywania określonego zawodu.

Po dokonaniu wyboru, zawodu nie można już zmienić. To nieprawda. Takie podejście funkcjonowało w tradycyjnym modelu ścieżki kariery. Obecnie wiele

osób zmienia zawód dwa, trzy razy w życiu. Jeżeli z jakiegokolwiek powodu jesteśmy niezadowoleni ze swojego zawodu, możemy go zmienić bez względu na wiek, pamiętając o możliwości skorzystania z pomocy doradcy zawodowego.

Jeśli zmienia się zawód, to dotychczasowe umiejętności się zmarnują. Umiejętności to nasz kapitał. Można je zabrać z jednej pracy do drugiej. Może się zdarzyć, że nie będzie się ich używać w dokładnie taki sam sposób, ale na pewno nie pójdą one na marne. Każde zdobyte doświadczenie procentuje i przynosi efekty.

Jeśli ktoś z rodziny lub bliskich osób jest świetnym prawnikiem, to ja też będę! Przecież jestem do niego tak bardzo podobny. Nie jest to prawda. Każdy jest inny i każdy ma inne predyspozycje, choć na pozór jesteśmy podobni. To, co doskonale sprawdza się w przypadku jednej osoby, niekoniecznie musi działać w przypadku innej, nawet pod wieloma względami podobnej. Różnimy się od siebie i to właśnie te różnice czynią nas wyjątkowymi i atrakcyjnymi na rynku pracy. To, że bliska koleżanka lub kolega robi karierę w zawodzie, który wydaje się być interesujący, wcale nie oznacza, że my też będziemy odnosić w nim sukcesy. Może być zupełnie odwrotnie.

Wysoka pensja uszczęśliwia ludzi i jest najważniejsza. Wysokość zarobków jest ważna, ale nie powinna być jedynym czynnikiem decydującym o wyborze zawodu. Wiele badań wykazało, że pieniądze nie muszą wpływać na poziom zadowolenia z pracy. Dla wielu osób o wiele ważniejsze jest to, co w niej robią i czy czerpią z tego satysfakcję.

Jak wybierze się odpowiedni zawód to potem wszystko jakoś się ułoży. Wybór zawodu to ważny początek. Powinien odbyć się najwcześniej jak to możliwe – już na etapie gimnazjum. Należy jednak pamiętać, że potem jest o wiele więcej do zrobienia. Istotne jest sporządzenie planu rozwoju kariery zawodowej, który pozwoli konstruować własną biografię zawodową. Stworzenie takiej mapy kierunków rozwoju wyznaczy właściwy kurs i będzie pomocne w zdobywaniu kolejnych szczebli kariery.

Kilka słów o projekcie. Co zyska gimnazjalista uczestniczący w projekcie i jego rodzice?

Projekt „Rozpoznawanie predyspozycji zawodowych i zainteresowań - życiowym drogowskazem dla młodzieży”

ma na celu przygotowanie uczniów szkół gimnazjalnych do planowania i rozwoju kariery zawodowej, zwiększenie możliwości dokonania właściwego wyboru zawodu, z uwzględnieniem predyspozycji i zainteresowań gimnazjalistów.

Zgodnie z założeniem projektu, uczniowie wypełnią przygotowane przez zespół autorski testy, a następnie otrzymają, w wersji papierowej lub *on line*, informację zwrotną, która ma pomóc w trafnym wyborze przyszłej szkoły i ścieżki zawodowej.

Udział w badaniu, najpierw w wersji papierowej, następnie elektronicznej, jest bezpłatny. Warto z niego skorzystać, aby lepiej poznać siebie, a potem zgodnie ze swoimi predyspozycjami wybrać optymalną drogę zawodową.

Uczeń będzie mógł poznawać siebie, sprawdzać czy ewoluują jego preferencje zawodowe oraz to, jak on sam zmienił się w przeciągu 3 lat.

W ramach projektu opracowano testy zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz uzdolnień (odrębne dla klasy I, II, III) dotyczące m.in.:

- zainteresowań, uzdolnień i preferowanych form aktywności,
- samooceny funkcjonowania społecznego, np. zachowań przedsiębiorczych, specyficznych zachowań w kontaktach z nauczycielami i rówieśnikami, umiejętności pracy w grupie, reagowania w sytuacjach trudnych,
- trudności związanych z sytuacją rodzinną lub środowiskiem ucznia, ewentualnymi chorobami czy rodzajem niepełnosprawności,
- problemów związanych z nauką w szkole i rozwijaniem zainteresowań, zgłaszanych przez ucznia.

Poniżej wykaz testów wypełnianych przez gimnazjalistów w poszczególnych klasach:

W I klasie:

- Twoje Predyspozycje.
- Jak oceniasz siebie?

W II klasie:

- Twoje relacje zawodowe.
- Twoje zawodowe zaangażowanie.
- Czy wierzysz w siebie?

W III klasie:

- Twoja osobowość zawodowa.
- Jak radzisz sobie ze stresem?

Wypełnienie powyższych testów umożliwi uczniom poszczególnych klas precyzyjną autodiagnozę zainteresowań, uzdolnień oraz predyspozycji zawodowych. Gimnazjaliści, którzy chcą lepiej poznać siebie, a następnie wykorzystać zdobytą wiedzę w planowaniu własnej ścieżki zawodowej, wypełnią test indywidualnie, samodzielnie, na końcu podając swoje dane osobowe wraz z adresem.

Następnie otrzymają na wskazany adres domowy (nie szkolny!) informację zwrotną w wersji papierowej. Po wypełnieniu testu i wyświetleniu się wyników w wersji on-line uczniowie dostaną automatycznie informację na temat badanych cech. Taka forma komunikacji zwrotnej zapewnia gimnazjalistom pełną anonimowość, a tym samym poczucie bezpieczeństwa i pewność, że wyniki nie zostaną przeczytane przez osoby postronne, co jest szczególnie istotne dla młodzieży w wieku gimnazjalnym.

W I klasie gimnazjaliści **poznają swoje predyspozycje** dotyczące stylu podejmowania decyzji. Każdy uczeń otrzyma informacje, w jakich zawodach preferowany przez niego styl decyzyjny najlepiej się sprawdzi. **Dokona** także **samooceny** i określi, jaki wpływ ma ona na jego ambicje oraz plany zawodowe.

W II klasie uczniowie **sprawdzą** jakie **relacje zawodowe** będą dla nich najlepsze – np. czy wolą pracować w małych czy dużych zespołach, czy wybiorą pracę polegającą na kontaktach z ludźmi czy raczej indywidualną. **Poznają** też **preferowany rodzaj zaangażowania** – czy wolą pracować intensywnie przez krótki czas, czy systematycznie przez dłuższy. Mogą także **sprawdzić swoje poczucie sprawczości** - czy sami **odpowiadają za swoje wybory**, także te związane

z przyszłą szkołą lub zawodem, czy może raczej uważają, że to los, inni ludzie, pech albo szczęście decydują o tym, jak ułoży się ich życie. Takie informacje mogą być przydatne, gdy będą wybierali swój zawód, a wcześniej szkołę ponadgimnazjalną.

W III klasie, stojąc bezpośrednio przed wyborem szkoły ponadgimnazjalnej, dziewczęta i chłopcy mogą **określić** swój **typ osobowości zawodowej** i dowiedzieć się, jaki charakter pracy będzie dla nich najlepszy (związany np. z pomaganiem ludziom, usługami, uczeniem innych, pracą artystyczną, kontraktami handlowymi itd.). Co ważne, nie tylko w przyszłej pracy, ale też przed czekającymi gimnazjalistów egzaminami, mogą **dowiedzieć się jak radzą sobie ze stresem**, czy podchodzą do trudnych sytuacji spokojnie, jak do kolejnego zadania do rozwiązania, czy też „uciekają” od problemu.

Ostatnia klasa gimnazjum to czas, kiedy warto świadomie podjąć decyzje związane z wymarzoną przyszłą pracą. Informacje, jakie można zdobyć wypełniając testy, mogą się tu bardzo przydać.

Zachęcamy uczniów wypełniających testy do rozmowy z doradcą zawodowym, psychologiem lub pedagogiem szkolnym, wychowawcą, rodzicami i kolegami na temat uzyskanych wyników, przyszłych planów związanych z wyborem szkoły ponadgimnazjalnej oraz pomysłów dotyczących przyszłej pracy.

Co zyska gimnazjalista?

W wyniku rozwiązania testu gimnazjalista **dowie się** o: swoich predyspozycjach zawodowych, preferowanym typie pracy i klimacie zawodowym (np. praca zespołowa czy projektowa), prezentowanej samoocenie, typie temperamentu i osobowości zawodowej, stylu budowania relacji zawodowych i podejmowania decyzji, radzeniu sobie ze stresem.

Otrzyma bezpłatną diagnozę swoich predyspozycji
w czasie pobytu w gimnazjum – od I do III klasy
oraz **bezpłatne monitorowanie rozwoju** swoich predyspozycji
i zainteresowań, przez okres 3 lat (od I do III klasy).

Uzyska **bezpłatnie informację zwrotną**
na temat swoich predyspozycji zawodowych, zainteresowań i uzdolnień
bezpośrednio, indywidualnie w formie papierowej lub elektronicznej,
na wskazany adres mailowy – szkoła nie jest informowana o wynikach testu.

Dodatkowo, jako inspirację do rozmowy i przemyśleń na temat przyszłych wyborów zawodowych, przygotowano aplikacje interaktywne do zastosowania przez nauczyciela w pracy z uczniem/uczniemi.

Drogi Rodzicu i Opiekunie! Pamiętaj!

Każdy gimnazjalista jest wyjątkowy, posiada ogromny potencjał i nietuzinkowe talenty.

Każdy gimnazjalista ma swoje tempo rozwoju oraz styl i tempo uczenia się.

Każdy gimnazjalista posiada mocne i słabe strony, które rozpoznane stają się atutem i wartością do zagospodarowania lub przepracowania.

Przyszłość zawodowa Twojego dziecka jest sama w sobie celem i pozwala osiągnąć wysoką jakość życia, satysfakcję osobistą i sukces zawodowy.

Traktuj gimnazjalistę jako młodego dorosłego człowieka, który sam może, potrafi i chce podejmować decyzje związane ze swoją przyszłością zawodową.

Każdy gimnazjalista ma prawo do samodzielnego kształtowania swojej biografii zawodowej, swojego biegu życia.

Zaufaj i uszanuj wybór swojego dziecka - gimnazjalisty, nawet jeśli jesteś odmiennego zdania.

Nie ma złych wyborów –
niektóre wymagają od nas tylko elastyczności i zmiany!

Bibliografia

Start w karierę. Raport z badania, Accenture oraz Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami, 2008.

J. Santorski, G. Turniak, *Alchemia Kariery*, Warszawa 2005.

Realizator projektu:

Powiat Lubański
Powiatowe Centrum Edukacyjne w Lubaniu

Aleja Kombatantów 2
59-800 Lubań
tel. 75 645 53 49
fax: 75 645 53 40

e-mail: rpzpce@interia.pl

www.pceluban.pl

ISBN 978-83-63179-23-6

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

